

Regeling van de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur, nr. WJZ/81944989, tot wijziging van de Regeling nationale EZK- en LNV-subsidies in verband met de verlenging van de subsidiemodule Borgstelling MKB-landbouwkredieten en het vervallen van de tijdelijke borgstellingsmogelijkheid vanwege de gascrisis door de oorlog in Oekraïne, de tijdelijke uitbreiding van de borgstelling vanwege de uitbraak van het coronavirus en de borgstelling voor vermogensverstrekende kredieten

De Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,

Gelet op de artikelen 2 en 4, van het Kaderbesluit nationale EZK- en LNV-subsidies;

Besluit:

ARTIKEL I

De Regeling nationale EZK- en LNV-subsidies wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 2.5.1. vervalt de begripsbepaling aanvullende investering.

B

Artikel 2.5.4. wordt als volgt gewijzigd:

1. In het tweede lid komt de tweede zin te vervallen.
2. Het derde tot en met het zesde lid komen te vervallen.

C

In artikel 2.5.5, tweede lid vervalt 'aanvullende investeringen'.

D

Artikel 2.5.6. wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. Er wordt borg gestaan voor 70 procent van het kredietbedrag.

2. In het tweede lid vervalt subonderdeel 5°, onder vervanging van de puntkomt aan het slot van subonderdeel 4° door een punt.

3. Het derde lid komt te vervallen, onder vernummering van het vierde tot en met vijfde lid tot derde tot en met vierde lid.

E

Artikel 2.5.9. wordt als volgt gewijzigd:

1. Voor de tekst vervalt de aanduiding '1'.

2. Het tweede lid komt te vervallen.

F

In artikel 2.5.10. wordt '31 december 2024' vervangen door '31 december 2025'.

G

Bijlage 2.5.1. behorende bij artikel 2.5.7. van de Regeling nationale EZK- en LNV-subsidies wordt als volgt gewijzigd:

1. In artikel 1, tweede lid, vervallen de definities aansprakelijk vermogen, achtergestelde lening, achtergestelde vordering, vermogensverstrekking krediet en werkkapitaal.

2. Artikel 3 wordt als volgt gewijzigd:

a. In onderdeel d, vervalt 'respectievelijk 10 procent van het landbouwborgstellingskrediet met een minimum van € 5.000 voor een landbouwborgstellingskrediet dat op grond van een kredietovereenkomst is verstrekt die voldoet aan de criteria van de artikelen 6 of 6a'.

b. In onderdeel e, wordt 'de artikelen 6 en 7', vervangen door 'artikel 7'.

c. In onderdeel h, i, j en l vervalt telkens ', met uitzondering van een landbouwborgstellingskrediet dat op grond van een kredietovereenkomst is verstrekt die voldoet aan de criteria van de artikelen 6 of 6a'.

d. In onderdeel k, vervalt 'met inbegrip van vermogensversterkende kredieten'.

3. Artikel 4 wordt als volgt gewijzigd:

a. In het eerste lid, onderdeel b, onder 1°, vervalt ', met dien verstande dat bij een landbouwborgstellingskrediet dat op grond van een kredietovereenkomst is verstrekt die voldoet aan de criteria van artikel 6a, de MKB-landbouwondernemer vanaf 1 januari 2022 een onderneming in moeilijkheden in stand mag houden'.

b. Het tweede lid alsmede de aanduiding '1' voor het eerste lid vervallen.

4. Artikel 6 vervalt.

5. Artikel 6a vervalt.

6. Artikel 7b vervalt.

7. In artikel 8 vervallen het tweede en derde lid, onder vernummering van het vierde tot en met zesde lid tot tweede tot en met vierde lid.

8. In artikel 9 vervalt onderdeel d, onder verlettering van onderdeel e tot onderdeel d.

9. Artikel 11 wordt als volgt gewijzigd:

a. In het eerste lid, onderdeel b, vervalt 'met uitzondering van kredietovereenkomsten die voldoen aan de criteria van artikel 6a'.

b. In het eerste lid vervallen onderdelen c tot en met f.

10. Artikel 13 wordt als volgt gewijzigd:

a. Het vierde lid vervalt, onder vernummering van het vijfde tot en met zevende lid tot vierde tot en met zesde lid.

b. In het zesde en zevende lid wordt 'vijfde' telkens vervangen door 'vierde'.

11. Artikel 14 wordt als volgt gewijzigd:

a. Het derde lid vervalt, onder vernummering van het vierde en vijfde lid tot het derde en vierde lid.

b. In het vijfde lid vervalt 'en derde'.

c. Lid 5a vervalt.

d. Lid 5b wordt vernummerd tot het vijfde lid.

e. In de aanhef van het zesde lid, wordt 'het eerste tot en met derde lid en de leden 5a en 5b' vervangen door 'het eerste, tweede en vijfde lid'.

f. In het zesde lid vervalt onderdeel c, onder verlettering van onderdeel d tot onderdeel c.

12. Artikel 17 wordt als volgt gewijzigd:

a. In het eerste lid, aanhef, vervalt 'niet zijnde een vermogensversterkend krediet of vermogensversterkende kredieten'.

b. Het tweede en derde lid alsmede de aanduiding '1.' voor het eerste lid vervallen.

13. In artikel 29 vervalt het zevende lid, onder vernummering van het negende lid tot het achtste lid.

ARTIKEL II

Deze regeling treedt in werking met ingang van 30 december 2024.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage,

De Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,

TOELICHTING

1. Aanleiding

Met deze wijzigingsregeling wordt de vervaldatum van subsidiemodule 2.5. verlengd en komen de tijdelijke borgstellingsmogelijkheid de uitbraak van het coronavirus, de tijdelijke borgstellingsmogelijkheid vanwege de gascrisis door de oorlog in Oekraïne en de beëindigde module Vermogen Versterkend Krediet voor aanvullende investeringen voor starters en overnemers te vervallen.

2. Verlenging subsidiemodule

In artikel 4.10, tweede lid, van de Comptabiliteitswet 2016 is bepaald dat subsidieregelingen een vervaltermijn van maximaal vijf jaren bevatten. Titel 2.5 (Borgstelling MKB-landbouwkredieten) van de Regeling nationale EZK- en LNV-subsidies (RNES) heeft een vervaldatum van 31 december 2024. Om hieronder vermelde redenen is besloten de vervaldatum voor deze subsidiemodule te verlengen met een jaar, tot 31 december 2025. Op grond van artikel 4.10, zevende lid, van de Comptabiliteitswet 2016 is het ontwerp van deze wijzigingsregeling op [datum] aan de Tweede Kamer overgelegd.

2.1. De subsidiemodule Borgstelling MKB-landbouwkredieten

De subsidiemodule Borgstelling MKB-landbouwkredieten, die is opgenomen in titel 2.5 van de RNES, ondersteunt investeringskredieten van banken aan MKB-landbouwondernemers, indien op basis van hun bedrijfs- of ondernemingsplan economische continuïteit verwacht wordt, maar de onderneming de bank onvoldoende zekerheden kan bieden voor kredietverlening volgens de normale bancaire praktijk. Met een borgstelling van de Staat der Nederlanden worden zulke kredieten wel mogelijk; daarmee wordt welvaartsverlies voorkomen en komt investeren in verduurzaming van de agrarische productie eerder binnen het bereik van MKB-landbouwondernemers. Borgstelling voor financiering is een belangrijk generiek instrument in het economisch beleid van de Staat dat bijdrage levert aan welvaart en andere beleidsdoelstellingen.

Momenteel wordt de doeltreffendheid en doelmatigheid van de subsidiemodule Borgstelling MKB-landbouwkredieten geëvalueerd en zullen de resultaten in het najaar aan de Tweede Kamer kunnen worden aangeboden. Ook is op 26 juni 2024 het Eindrapport van het Interdepartementaal Beleidsonderzoek (IBO) Bedrijfsfinanciering, 'Kies voor Baten' naar uw Kamer gestuurd (kamerstukken II, 32637, nr. 646), waarin onder andere is voorgesteld om het publiek instrumentarium voor de agrarische sector vergelijkbaar te maken met het reguliere instrumentarium. De inhoudelijke kabinetsreactie op het rapport zal dit najaar volgen.

Het verlengen van de subsidiemodule Borgstelling MKB-landbouwkredieten vraagt zorgvuldige voorbereiding. Doordat de evaluatie van de subsidiemodule Borgstelling MKB-landbouwkredieten pas in het najaar van 2024 gereed komt, er vervolgens in samenhang met het IBO besluitvorming moet plaatsvinden over het vervolg, en daarna de financiële en juridische uitwerking daarbij gemaakt moet worden kan het hele traject niet vóór 31 december 2024 worden afgerond. Dit zou betekenen dat ondernemingen in de land- en tuinbouwsector vanaf 1 januari 2025 geen gebruik meer kunnen maken van de subsidiemodule Borgstelling MKB-landbouwkredieten, waardoor goede investeringsplannen van bedrijven met continuïteitsperspectief, die alleen door een zekerhedentekort niet gefinancierd kunnen worden, geen doorgang kunnen vinden. Dit is onwenselijk, omdat het instrument garantstelling maatschappelijke doelen dient, waaronder investeringen in vernieuwing en verduurzaming van de agrarische sector. De vervaldatum van deze subsidiemodule wordt derhalve verlengd tot 31 december 2025.

In het Openstellingsbesluit voor de Regeling nationale EZK- en LNV-subsidies per

1 januari 2025 zullen de openstellingsbedragen voor de verschillende modules gepubliceerd worden die ook in 2024 opengesteld zijn geweest.

2.2. Vervallen tijdelijke borgstellingsmogelijkheid in subsidiemodule Borgstelling MKB-landbouwkredieten vanwege de gascrisis door de oorlog in Oekraïne

Deze tijdelijke borgstellingsmogelijkheid voor glastuinbouwbedrijven is per 1 juli 2023 in werking getreden, maar is niet daadwerkelijk opengesteld geweest. De Commissie heeft deze verruimde subsidiemodule beoordeeld in het licht van het Tijdelijk crisiskader (PbEU 2022, C 426), sectie 2.2. Onder dit steunkader moest de steun uiterlijk op 31 december 2023 worden toegekend. Dit instrument kan dan ook niet meer worden opengesteld na 31 december 2023 en komt daarom te vervallen.

2.3. Vervallen tijdelijke uitbreiding van de borgstelling vanwege de uitbraak van het coronavirus

Deze module behoort tot de tijdelijke steunmaatregelen van de overheid vanwege de coronacrisis. Die is voorbij. De regeling is sinds 1 juli 2022 niet meer opengesteld en wordt ook niet meer opengesteld. En komt daarom te vervallen.

2.4. Vervallen borgstelling voor vermogensverstreckende kredieten

Deze module is met ingang van 1 januari 2020 in werking getreden maar sinds 1 januari 2023 naar aanleiding van de evaluatie-conclusie dat de regeling niet werkte zoals beoogd niet meer opengesteld en komt om die reden te vervallen.

3. Staatssteun

De subsidiemodule Borgstelling MKB-landbouwkredieten bevat voor het overige staatssteun die wordt gerechtvaardigd door artikel 21 van de algemene groepsvrijstellingsverordening (zie artikel 2.5.9 van de RNES). De verlenging van de vervaldatum van de subsidiemodule brengt geen verandering in die staatssteunaspecten.

4. Regeldruk

Deze wijzigingsregeling beperkt zich tot een tijdelijke verlenging van de subsidieregeling in afwachting van de evaluatie, en het schrappen van onderdelen die niet meer opengesteld (kunnen) worden. Deze wijzigingsregeling is conform de brief van de minister van EZK aan de ATR van 16 mei 2029 met kenmerk 1003214369000 uitgezonderd van voorafgaande toetsing door de ATR vanwege het vierde punt onder het kopje Ministeriele regelingen 'regelingen die strekken tot verlenging van tijdelijke regelingen'.

5. Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking met ingang van 30 december 2024. Met deze datum van inwerkingtreding wordt afgeweken van de systematiek van de vaste verandermomenten, inhoudende dat ministeriële regelingen met ingang van de eerste dag van elk kwartaal in werking treden. Dat kan in dit geval worden gerechtvaardigd omdat de regeling op 31 december 2024 komt te vervallen. Daarbij is de doelgroep gebaat bij spoedige inwerkingtreding. Agrarische ondernemers en hun financiers kunnen op deze wijze zonder onderbreking van deze regeling gebruikmaken via RVO.

De Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,